

Curlingové základy

Olympijský festival 2018 | Brno

Martin Bukovský
bukovsky.martin@hotmail.com
media@curling.cz
marketing@curling.cz
+420 737 618 284

Olympijský festival

PyeongChang 2018

Vybavení

Kameny

Kámen je z konkrétního typu žuly ze Skotska, případně Walesu, o váze 17,24 – 19,96 kg. Každý tým má 8 kamenů – 2 pro každého hráče. Kameny patří hale nebo svazu. Před 40 a více lety údajně vlastnil každý hráč své kameny.

Košťata (cena cca 1500 – 3000 Kč včetně houby; houba cca 700 Kč)

Násada je karbonová, případně sklolaminátová. Na konci je tzv. houba. Kvůli velkému vlivu na směr kamene se od roku 2017 musí používat jen speciální typy hub (s novými houbami je směr a rychlost kamene více závislý na kvalitním odhodu a ne na fyzické síle metařů). Houba se musí vyměňovat, jelikož se neustále poškozuje. Top týmy ji mají na zápas nebo dva, průměrný tým amatérské úrovně ji má asi na dvacet zápasů.

Obuv (cena cca 3000 – 8000 Kč)

Speciální s různými podrážkami. Nekluzná je gumová, na druhé je připevněná teflonová destička, která umožňuje snadnější klouzání. Návleky na festivalu jsou ze stejného teflonu, liší se pouze tloušťkou. Profi hráči mají teflon o tloušťce 6,35 mm (větší tloušťka více klouže. U vyšších tloušťek než těchto 6 mm se to přestává víc projevovat).

Obsazení / lidé

Disciplíny

Na OH tři disciplíny: čtyřčlenné mužské týmy, čtyřčlenné ženské týmy, mixed doubles (smíšené páry = muž + žena).

Ještě existuje soutěž mixů (2 ženy + 2 muži), ale ta má pouze mistrovství světa, není na OH (ČR má bronz z MS mixů 2017).

Dále se hraje soutěž dle věkového omezení žáci a žákyně (do 15 let, není mezinárodní úroveň), junioři a junioři (15 – 21 let; existuje mistrovství světa), senioři a seniorky (nad 50 let).

Curling se hraje i na Univerziádě ("olympiáda vysokoškoláků").

Týmy

U čtyřčlenného týmu je jeden hráč tzv. skip ("kapitán"), který stojí v cílových kruzích a vymýšlí strategii a ukazuje jaký kámen od spoluhráčů chce. Pozice hráčů (pořadí odhodu) v týmu jsou dané na celý zápas. Skip bývá tradičně posledním, čtvrtým, hráčem, ale neexistuje na to pravidlo (výjimkou například Švýcaři: skip Peter de Cruz odhazuje druhé kameny).

Tým mixed doubles hraje s kameny v přednastavených pozicích. Jeden hráč odhazuje první a pátý kámen. Druhý hráč odhazuje druhý, třetí a čtvrtý kámen. Hráči si vzájemně mohou ukazovat nebo měst kameny. Záleží na jejich rozhodnutí nebo typu kamene. Pomalé kameny (na umístění do kruhu) se většinou metou, rychlé kameny (pro vyrazení kamene soupeře) se většinou ukazují a tudíž nemetou. Hráč může svůj kámen "doběhnout" a sám si ho zamést.

Průběh hry

Odhad kamene

Ukazující hráč (skip, viceskip) napřed koštětem většinou poklepe na cílové místo, kde by chtěl, aby jejich kámen skončil. Následně na základě svého čtení ledu odhadne tzv. odsazení, tedy vzdálenost o jakou kámen zatočí. Odhazující hráč odhodí kámen s rotací a míří ve směru na koště ukazujícího hráče. Pokud je kámen vypuštěn tak již není možné se ho čímkoliv dotknout (pokud by se tak stalo tak je takový kámen odstraněn ze hry a je považován za neplatný).

Rotace

Kameny se odhazují vždy s rotací, jelikož bez ní je kámen nečitelný a mohl by nečekaně měnit směr. Rotace a fyzikální působení také umožní, že kámen zatočí za jiný a schová se za ním. Rotace dala tomuto sportu jméno.

Metení kamene

Velkou silou a frekvencí metení se rozpustí drobná vrstvička ledu na vodu a kámen lépe klouže (aquaplaning). Díky metení dojde kámen dál a zároveň méně zatočí. Zkušení metaři dokáží dostat kámen alespoň o 2–3 metry dál. Kámen nelze nijak zpomalit (není povoleno se ho dotknout). Skip/viceskip může vymést kámen soupeře, jakmile kámen přejede přes tee line.

Komunikace hráčů

Ukazující hráč (skip, viceskip) má na starosti hlídání správného směru, metaři hlídají rychlost. Vzájemně se informují o průběhu jízdy kamene. Skip následně rozhodne jestli je potřeba mést nebo ne - podle toho na metaře volá. Řada nejen anglicky mluvících týmů používá povel "sweep!" pro metení. U povelu pro nemetení se výrazy různí, jedná se často o "up", "wow", "hou", "no" a další variace dle jazyku týmu.

Čísla, která si hráči hlásí vyjadřují rychlost jedoucího kamene. Pro kameny na umístění týmy používají buď desetizónové členění hrací plochy (1 – 3 jsou před kruhy, 4 – 10 jsou v kruhu; 7 je úroveň tee line = středu kruhů) nebo používají termíny krátký/dlouhý guard (před kruhy) a poloměry ve stopách pro pozici v kruhu (přední / zadní 4ft, 8ft, 12ft + střed). U rychlých kamenů týmy hlásí předpokládaný počet vteřin mezi hog line (6 – 12 vteřin). Pro informaci, kámen na střed kruhů většinou jede tuto vzdálenost 14,5 vteřin.

Zápas

Týmy po jednom odhazují své kameny a vzájemně se střídají.

End

Zápasy se dělí na tzv. endy. End je jedno odhození všech kamenů na druhou stranu, po němž se spočítá bodový zisk. Na mistrovstvích Evropy, světa a OH se hraje na 10 endů, v nižších úrovních na 8.

Počítání

Po odhozu všech kamenů obou týmů se spočítá bodový zisk. Rozhodují kameny, které jsou alespoň částí svého objemu v kružích. Systém je podobný hře pétanque. Tedy že se určí, který tým má svůj kámen nejbliž ke středu. Tento tým vyhrává dotyčný end a získává tolik bodů kolik má svých kamenů bliž ke středu kruhů. Soupeř v tomto endu dostává nula bodů. Běžné výsledky jsou 1:0, 2:0. Maximálně je tedy možné vyhrát end poměrem 8:0. Je možné, že end skončí 0:0, to se stane v případě, že žádný kámen není v kruhu.

Není důležitá vzdálenost od středu, jde pouze o to, jestli je kámen bliž než kámen soupeře.

Výhoda posledního kamene

Poslední kámen endu dokáže rozhodnout end (soupeř už nemá jak zasáhnout), takže se to bere jako zásadní výhoda. Výhodu má vždy tým, který prohrál předchozí end.

Strategie

Předpokládá se, že tým se svou výhodou uhráje jeden bod (hodí do kruhů poslední kámen), tým s výhodou má vyšší cíle a snaží se tedy uhrát alespoň dva body. Soupeř se mu snaží bránit a pokud tým s výhodou uhrál pouze jeden bod tak byl tzv. donucen do jedničky (angl. force), pokud skóroval tým bez výhody říkáme, že body ukradnul (angl. steal)

Víc kamenů ve hře může vést k většímu zisku, za ofenzivní hru se považuje přidávání dalších kamenů

a nevyražení kamenů soupeře, pouze jejich posouvání. Opatrná, defenzivní, hra je plná vyražení – tým kontroluje situace, aby soupeř nemohl skórovat více body a ve hře nezůstaly guardy.

Základní strategií s výhodou posledního kamene (říká se také “ve výhodě”) je umístování kamenů na boční strany dráhy (tedy corner guardy a za ně kameny do kruhů). Volný prostředek dráhy umožňuje bezpečný prostor pro dohoz posledního kamene.

Tým bez výhody se naopak snaží ucpat střed dráhy a tak staví center guardy, které chrání jeho kameny na střed. Tým s výhodou tím může být donucen do situace, kdy není možné zajet přímo na střed ani odstranit lepší kámen soupeře.

Pravidlo free guard zone

Hráči nesmí vyrazet guardy soupeřů pokud se jedná o první čtyři kameny ve hře (od příští sezóny bude platit pro prvních pět kamenů). Bez tohoto pravidla by nebylo možné skórovat více body – hráči by si vyrazili všechny kameny.

Názvy typů kamenů

Běžně se celosvětově používají původní termíny v angličtině. Zjednodušené vysvětlení základních termínů:

Guard

Kámen před kruhy. Chrání existující kámen v kruhu před vyražením nebo slouží jako příprava pro následné zajíždění za tento kámen za stejným účelem. Kámen na střed dráhy se nazývá center guard, kameny na kraji jsou corner guardy.

Draw / kámen na umístění

Kámen do kruhů (bodují kameny v kruhu)

Take-out / peel

Vyražení kamene, může být i vícenásobné (double, triple)

Chip

Odsunutí guardu, který je chráněn pravidlem o Free guard zone, na kraj dráhy

Tap back

Posun guardu do kruhů

Run back

Rychlý kámen, kterým se guard posune do kruhů, kde vyrazí jiný kámen

Freeze

Typ draw, které přijede těsně k jinému kameni. Při pokusu o vyražení takového kamene slouží předchozí kámen jako zážka a není tedy možné freeze odstranit jedním kamenem ze hry

Největší české úspěchy

Ženy

- 7. místo na mistrovství světa 2017 (tým Anny Kubeškové).
(Tento tým bude reprezentovat i letos 17. – 25. března)
- 4. místo na mistrovství Evropy 2016 (tým Anny Kubeškové)
- druhé nepostupové místo na světové Olympijské kvalifikaci v Plzni 2017

Muži

- 7. místo na mistrovství světa 2014 (tým Jiřího Snítily)
- 3. místo na mistrovství Evropy 2012 (tým Jiřího Snítily)
- první nepostupové místo na světové Olympijské kvalifikaci v roce 2013 i 2017 v Plzni

Tým Jiřího Snítily se představí v rámci exhibice 10.2. od 14.00

Mixed doubles

- 3. místo na mistrovství světa 2013 (Hájková, Paul)

Mixy

- 3. místo na mistrovství světa 2017 (tým Jaroslava Vedrala)

Juniorky

- 2. místo na mistrovství světa 2012 (tým Zuzany Hájkové)

Junioři

- 7. místo na mistrovství světa 1999 (tým Víta Nekovaříka)

Seniorky

- 6. místo na mistrovství světa 2011

Senioři

- 12. místo na mistrovství světa 2015 (tým Matěje Neznala)

Nadcházející akce v ČR

- 2. - 4. března – Finálový turnaj v curlingu mixed doubles | Praha, Roztyly
vítěz bude reprezentovat na MS (duben 2018)
- 14. - 18. března – Finálový turnaj v curlingu mužů | Praha, Roztyly
vítěz bude reprezentovat na ME (podzim 2018)
- 23. – 25. března – Mistrovství ČR mixů | Jičín
vítěz bude reprezentovat na MS (podzim 2018)
- 4. - 8. dubna – Finálový turnaj v curlingu žen | Praha, Roztyly
vítězky budou reprezentovat na ME (podzim 2018)
- 21. - 22. dubna – Mistrovství ČR juniorů a žáků | Praha, Roztyly
vítězové a vítězky v juniorské kategorii budou reprezentovat na MS "B" (leden 2019)
- 28. - 29. dubna – Mistrovství ČR vozíčkářů | Praha, Roztyly
- 11. - 13. května – Mistrovství ČR seniorů a akademiků
vítězové a vítězky v seniorské kategorii budou reprezentovat na MS (jaro 2019)

Nadcházející mezinárodní akce

3. – 10. března – Mistrovství světa juniorů | Velká Británie

17. – 25. března – Mistrovství světa žen | Kanada
reprezentovat bude tým Anny Kubeškové

31. března – 8. dubna – Mistrovství světa mužů | USA

21. – 28. dubna – Mistrovství světa mixed doubles a seniorů a senierek | Švédsko
ČR bude mít reprezentaci v kategorii mixed doubles a seniorů

Tipy pro instruktory

Nezvedat kameny z ledu.

Nedotýkat se ledu rukou nebo kolenem. Vzniklé důlky se během dne nestihnou opravit.

Hlídat, aby jedoucí kámen nikoho nezranil.

Chránit odrazové bloky, aby je jedoucí kámen nepoškodil.

Vstup na led tak, aby kluzná bota byla vždy mimo a na ledu byla napřed nekluzná.

Exhibice Brno (curling.cz/exhibice-of-2018)

10. února Sem Tam Brno — Liboc
14.00 – 16.00 (extraliga M) (extraliga M)

14. února Brno — Brno
17.00 – 19.00

21. února Brno — Brno
17.00 – 19.00

24. února Savona 5 – Trutnov
14.00 – 16.00 (extraliga M) (extraliga M)

BRNO	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
9. února pátek													pátek 9. února
10. února sobota						Sem Tam – mix Liboc							sobota 10. února
11. února neděle													neděle 11. února
12. února pondělí													pondělí 12. února
13. února úterý													úterý 13. února
14. února středa									Brno – Brno	Brno – Brno			středa 14. února
15. února čtvrtek													čtvrtek 15. února
16. února pátek													pátek 16. února
17. února sobota						Savona 5 – Trutnov							sobota 17. února
18. února neděle													neděle 18. února
19. února pondělí													pondělí 19. února
20. února úterý													úterý 20. února
21. února středa									Brno – Brno	Brno – Brno			středa 21. února
22. února čtvrtek													čtvrtek 22. února
23. února pátek													pátek 23. února
24. února sobota													sobota 24. února
25. února neděle													neděle 25. února

žlutá – individuální | modrá – rezervace | šedá – školy | červená – exhibice | zelená – soutěž (turnaj)